

Sygn. akt II Ka 39/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Dariusz Półtorak
Sędziowie:	SO Bogdan Górski SO Jerzy Kozaczuk (spr.)
Protokolant:	sekr. sąd. Anna Sieczkiewicz

przy udziale Prokuratora Luby Filoc

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2015 r.

sprawy **P. B.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 278 §1 kk i in.

na skutek apelacji, wniesionej przez oskarżyciela posiłkowego K. B.

od wyroku Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim

z dnia 25 listopada 2014 r. sygn. akt II K 167/14

I. zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że:

1. opis czynu przypisanego oskarżonemu uzupełnia o stwierdzenie, iż dokonał również na szkodę K. B. wyrębu i przywłaszczenia jednej brzozy wartości 42,50 zł;
2. uchyla pkt. III wyroku o orzeczeniu środka karnego obowiązku naprawienia szkody w oparciu o przepis art. 46§1 kk;
3. wartość zasądzonej na rzecz K. B. nawiązki podwyższa do kwoty 1569,32 zł (tysiąc pięćset sześćdziesiąt dziewięć złotych 32/100);
4. uchyla pkt VI wyroku i w to miejsce w oparciu o przepis art. 230§2 kpk dowody rzeczowe w postaci drewna szczegółowo opisane w wykazie dowodów rzeczowych nr I/4/14 w pkt 1-5, 7 nakazuje zwrócić pokrzywdzonym K. B. i J. B.;

II. w pozostałej części wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia oskarżonego od opłaty i wydatków postępowania odwoławczego, przejmując te ostatnie na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt II Ka 39/15

UZASADNIENIE

P. B. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od 11 do 23 listopada 2013r. w obrębie miejscowości P., gm. S., pow. (...), woj. (...), z działek leśnych nr (...), po uprzednim wycięciu dokonał zaboru w celu przywłaszczenia 4 sztuk drzewa sosnowego i 2 sztuk drzewa brzoźowego o wartości 779,66 zł na szkodę K. B. oraz 4 sztuk drzewa sosnowego o wartości 276,19 zł na szkodę J. B.,
tj. o czyn z art. 278 § 1 kk,

II. w okresie od 24 listopada do 24 grudnia 2013 roku w miejscowości P. ul. (...), gm. S., pow. (...), woj. (...), działając w celu utrudnienia prowadzenia postępowania karnego podjął czynności zmierzające do zatarcia śladów przestępstwa w ten sposób, że ukrył zabezpieczone i oddane mu na przechowanie drzewo stanowiące dowód w sprawie, a ponadto zbył jedno z tych drzew,
tj. o czyn z art. 239 § 1 kk

Wyrokiem z dnia 25 listopada 2014 r. Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim:

I. oskarżonego P. B. w ramach czynu zarzucanego mu w punkcie I aktu oskarżenia uznał za winnego tego, że w okresie od 11 do 23 listopada 2013 r. w obrębie miejscowości P., powiat (...), województwo (...), działając z góry powziętym zamiarem z działek leśnych o numerach ewidencyjnych (...), po uprzednim wycięciu dokonał zaboru w celu przywłaszczenia 5 sztuk drzewa sosnowego o wartości 742,16 złotych na szkodę K. B. oraz 3 sztuki drzewa sosnowego o wartości 228,69 złotych na szkodę J. B., tj. czynu z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 12 kk i za czyn ten na podstawie tych przepisów skazał go, zaś na podstawie art. 278 § 1 kk wymierzył karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 33 § 2 kk orzekł karę grzywny w rozmiarze 50 stawek dziennych ustalając na podstawie art. 33 § 3 kk wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł,

II. na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu tytułem próby na okres 3 lat,

III. na podstawie art. 46 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkód poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych:

- K. B. kwoty 742,16 zł
- J. B. kwoty 228,69 zł

IV. na podstawie art. 290 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego nawiązki poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych:

- K. B. kwoty 1484,32 zł
- J. B. kwoty 457,38 zł

V. oskarżonego P. B. uniewinnił od popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt II aktu oskarżenia,

VI. na podstawie art. 230 § 1 kpk zwrócił oskarżonemu oddane mu na przechowanie drewno sosnowe,

VII. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa tytułem częściowego zwrotu wydatków postępowania kwotę 500 zł, w pozostałym zakresie przejmując je na rachunek Skarbu Państwa; zwolnił oskarżonego od uiszczania opłaty.

Apelację od tego wyroku wniósł oskarżyciel posiłkowy. Wyrokowi zarzucił:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, poprzez niewłaściwe określenie ilości skradzionych sztuk drzewa, niewłaściwe oszacowanie kubatury skradzionego drzewa sosnowego, a także jego wartości, co miało wpływ na treść tego orzeczenia, tj. określenie wysokości poniesionej przez oskarżyciela szkody, którą zobowiązany jest naprawić oskarżony oraz wysokości orzeczonej nawiązki,

- obrazę przepisów postępowania karnego poprzez niewłaściwe zastosowanie art. 230 § 1 kpk, co miało wpływ na treść orzeczenia,
- obrazę przepisów prawa materialnego poprzez niezastosowanie w przedmiotowej sprawie art. 44 § 5 w zw. z art. 44 § 1 kk tj. orzeczenie zwrotu pokrzywdzonemu skradzionego drzewa stanowiącego przedmioty pochodzące bezpośrednio z przestępstwa.

Podnosząc te zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie apelacyjnej oskarżyciel poparł apelację i wnioski w niej zawarty. Prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy. Oskarżony przyłączył się do stanowiska prokuratora.

Sąd Okręgowy w Siedlcach zważył, co następuje.

Apelacja oskarżyciela posiłkowego jako częściowo zasadna na uwzględnienie zasługuje.

Na wstępie stwierdzić należy, iż dokonana przez sąd rejonowy ocena dowodów, poza fragmentem odnoszącym się do kradzieży jednej brzozy, nie zawiera błędów zarówno logicznych jak i prawnych. Sąd I instancji w oparciu o zebrane dowody w zasadzie trafnie ustalił w sprawie stan faktyczny oraz jego kwalifikację prawną.

Z uwagi na to, iż apelacja nie kwestionuje dokonanej oceny dowodów i ustalonego stanu faktycznego (poza fragmentem dotyczącym kradzieży brzozy) i kwalifikacji prawnej czynu oskarżonego oraz wymiaru kary, nie ma potrzeby odnoszenia się do tych kwestii. Na potrzeby niniejszego uzasadnienia wystarczy więc powiedzieć, iż powyższe ustalenia, za wyjątkiem odnoszącym się do kradzieży jednej brzozy, sąd odwoławczy w pełni aprobuje.

Przypomnieć w tym miejscu wypada, że zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, „Przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k. m.in. wtedy, gdy:

- 1/ jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy, i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy;
- 2/ stanowi wynik rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść jak i niekorzyść oskarżonego;
- 3/ jest wyczerpująco i logicznie – z uwzględnieniem wiedzy i doświadczenia życiowego – uargumentowane w uzasadnieniu wyroku.” (por. OSN KW 1991, z. 7-9, poz. 41).

Ma rację skarżący gdy twierdzi, iż sąd pierwszej instancji nieprawidłowo uznał, iż oskarżony nie dopuścił się również kradzieży drzewa brzożowego, i w ustalonym przez siebie stanie faktycznym pominął tę okoliczność. Zauważyć w tym miejscu należy, iż uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie daje jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, czym kierował się sąd rejonowy eliminując z opisu czynu przypisanego oskarżonemu kradzież drzewa brzożowego. Można domniemywać, iż za tego typu rozstrzygnięciami stały zeznania samego pokrzywdzonego K. B. (k. 121-122 z ujawnionymi z k. 4-5, 35v, 73v-74 i 123v), w których pomawiał on oskarżonego o dokonanie na jego szkodę trzykrotnego wyrębu i kradzieży drzewa, przy czym dwa takie przypadki miały mieć miejsce w okresie wcześniejszym. Fakt wcześniejszych kradzieży miały potwierdzać ślady po wyciętych drzewach (k. 4-5). Tymczasem uwadze sądu umknął fakt, iż zeznania pokrzywdzonego k. 4v, pozwalają na uznanie, iż tylko jedna z brzozy o średnicy pnia 26 cm została wycięta wcześniej, natomiast druga o średnicy 25 wraz z drzewem sosnowym, bowiem podobnie jak pnie po drzewach sosnowych także pień po ściętej jednej z brzozy był również zamalowany olejem.

W tej sytuacji dzieląc co do zasady sposób oceny dowodu z zeznań pokrzywdzonego, należało uznać również za wiarygodny ten jego fragment zeznań, który odnosił się do kradzieży jednej brzozy k. 4v. Dlatego też sąd odwoławczy

uznał, iż opierając się na zeznaniach pokrzywdzonego można przypisać również oskarżonemu dodatkowo kradzież jednej brzozy.

Sąd rejonowy ustalił, iż wartość dwóch skradzionych drzew brzozowych wyniosła łącznie 85 zł (k.31). Oba drzewa były praktycznie jednakowej wielkości. W tej sytuacji sąd odwoławczy uznał, iż wartość obu drzew była identyczna. Kierując się powyższymi przesłankami sąd okręgowy zmienił zaskarżony wyrok przypisując oskarżonemu również dokonanie wyrębu i przywłaszczenie jednej brzozy wartości 42,50 zł. Konsekwencją zmiany wyroku w zakresie ilości i wartości drzewa była również zmiana wysokości zasadzonej nawiązki, której łączną wysokość określono na kwotę 1569,32 zł.

Ma rację również oskarżyciel posiłkowy gdy twierdzi, iż obowiązujące przepisy nakazują zwrot pokrzywdzonemu mienia, które utracił w wyniku kradzieży. Rozstrzyga o tym wprost przepisy art. 44§1 i 45§1 kk, nakazujące w pierwszej kolejności dokonanie zwrotu utraconych przedmiotów pokrzywdzonemu. Dlatego też sąd odwoławczy zmienił rozstrzygnięcie sądu rejonowego w zakresie dowodów rzeczowych, nakazując ich zwrot pokrzywdzonym.

Przypomnieć wypada, że zgodnie z dyspozycją art. 434§2 kpk, środek odwoławczy wniesiony na niekorzyść oskarżonego może spowodować również rozstrzygnięcie na jego korzyść. W sprawie niniejszej ma to miejsce w części odnoszącej się do zasadzonego od oskarżonego odszkodowania zarówno w części orzeczonej tytułem środka karnego – art. 46§1 kk (punkt III wyroku) jak i nawiązki – art. 290§2 kk (punkt IV).

Z utartej linii orzecznictwa odnoszącej się do przepisu art. 415§5 kpk jednoznacznie wynika, że reguły zawarte w tym przepisie mają charakter antykumulacyjny, pozwalający na zasądzenie odszkodowania tylko z jednego tytułu (por. chociażby OSNKW 2/2015, poz.13). Nie ulega wątpliwości, iż przewidziana w art. 290 kk nawiązka ma charakter odszkodowania i musi zostać obligatoryjnie orzeczona w przypadku skazania za kradzież drzewa wyrąbanego. Ponieważ nawiązka ma charakter obowiązkowy, nie możliwe jest już zasądzenie kolejnego odszkodowania opartego o inny tytuł prawny, w realiach sprawy niniejszej, jako środek karny w oparciu o przepis art. 46§1 kk. Kierując się więc utartą linią orzecznictwa sąd uchylił z urzędu rozstrzygnięcie o zasądzeniu odszkodowania jako środka karnego.

Mając na uwadze, iż żadna ze stron nie wystąpiła z wnioskiem o uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego, nie ma potrzeby odnoszenia się do pozostałych zarzutów podniesionych w środku odwoławczym oskarżyciela posiłkowego. Można jedynie zasygnalizować, iż podczas rozpoznania sprawy a następnie wyrokowania Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim nie dopuścił się już innych błędów, zwłaszcza tych o jakich wspomina w swoim środku odwoławczym skarżący odnoszących się do wysokości poniesionej przez niego szkody.

W tej sytuacji dzieląc częściowo argumenty zawarte w apelacji, jak i mając na uwadze cyt. orzecznictwo odnoszące się do zasądzania odszkodowania, należało apelację oskarżyciela posiłkowego uwzględnić jedynie w części, zmienić zaskarżony wyrok poprzez prawidłowe ustalenie ilości i wartości wyrąbanego przez oskarżonego drzewa oraz zasadzonego odszkodowania.

Orzeczenie o kosztach uzasadniają przepisy art. 634 i art. 624§1k.p.k. oraz art. 627 k.p.k..

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy w Siedlcach orzekł jak w wyroku.